ZAAK 37-64

Arrest van het Hof van 13 juli 1965[1]

Samenvatting

1. *Handelingen van een Instelling — Beschikking van de Hoge Autoriteit met instemming van de Raad genomen — Wijziging — Bevoegdheden van de Hoge Autoriteit*

2. *Handelingen van een Instelling — Geldigheid — Wezenlijke vormvoorschriften — Desbetreffende bepalingen — Enge interpretatie*

6. *Gemeenschappelijke financiële instelling — Schrootverevening — Rekeneenheid — Functie*
(E.G.K.S.-Verdrag, art. 53)

4. *Gemeenschappelijke financiële instelling — Schrootverevening — Bijdragen — Rekeneenheid — Pariteit geldende gedurende de afrekeningstijdvakken*
(E.G.K.S.-Verdrag, art. 53)

5. *Gemeenschappelijke financiële instelling — Schrootverevening — Discriminatoire regelingen — Wijziging — Afwezigheid van verkregen rechten*

1. Vgl. Samenvatting no. 4 van het arrest in de zaak 111-63.

2. Vgl. Samenvatting no. 5 van het arrest in de zaak 111-63.

3. Vgl. Samenvatting no. 7 van het arrest in de zaak 111-63.

4. Vgl. Samenvatting no. 8 van het arrest in de zaak 111-63.

5. Vgl. Samenvatting no. 9 van het arrest in de zaak 111-63.

In de zaak 37-64 :

MANNESMANN AG,

Mannesmannufer 1 b, Düsseldorf, vertegenwoordigd door haar directie

verzoekster,

1 — Procestaal : Duits.

bijgestaan door Mr. W. von Simson, advocaat te Bertrange (Luxemburg), te wiens kantore zij ten deze domicilie heeft gekozen,

tegen

HOGE AUTORITEIT VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

Luxemburg, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur, Mr. B. van der Esch, als gemachtigde,

verweerster,

bijgestaan door Dr. H.P. Ipsen, hoogleraar aan de Universiteit van Hamburg,
ten deze domicilie gekozen hebbende te haren kantore, 2, place de Metz, Luxemburg,

betreffende de nietigverklaring van artikel 1 van de beschikking d.d. 8 juli 1964 inzake de financiële verplichtingen van verzoekster in het kader van de vereveningsinstelling voor schroot,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt :

Ch. L. Hammes, President,
R. Lecourt, Kamerpresident,
L. Delvaux, A. Trabucchi (Rapporteur) en W. Strauß, Rechters,
Advocaat-Generaal : K. Roemer,
Griffier : A. Van Houtte,

het volgende

ARREST

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

I — Overzicht van de feiten

Overwegende, dat de aan het onderhavige geding ten grondslag liggende feiten als volgt kunnen worden samengevat :

Bij *beschikking 21-60* van 20 juli 1960 *(Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen,* van 24 augustus 1960, no. 54, blz. 1177 e.v.) heeft de Hoge Autoriteit de wisselpariteiten vastgesteld voor de afrekening van de verevening voor ingevoerd en daarmede gelijkgesteld schroot krachtens de beschikkingen 18-60 tot en met 20-60.

In de overwegingen dezer beschikking wordt onder meer gezegd :

— Overwegende dat de voorlopige vereveningsafrekeningen voor het tijdvak van 1 april 1954 tot en met 30 april 1959 krachtens de beschikkingen 18-60, 19-60 en 20-60 zijn opgesteld in E.B.U.- of E.M.O.-rekeneenheden;
— Overwegende dat de rekeneenheid voor de verevening slechts een berekeningsmiddel is ter vergemakkelijking van de opstelling van de totale afrekeningen en geen wisselkoersgarantie vormt;
— Overwegende dat de Europese Betalingsunie en de Europese Monetaire Overeenkomst de pariteit van de nationale valuta van de landen der Gemeenschap ten opzichte van de rekeneenheid hebben vastgesteld;
— Overwegende dat deze pariteit gedurende het bovenbedoelde tijdvak voor de Duitse mark, de Belgische frank, de Italiaanse lire, de Luxemburgse frank en de Nederlandse gulden niet is gewijzigd; dat derhalve, voor zover het de Bondsrepubliek Duitsland, België, Italië, Luxemburg en Nederland betreft, alle vereveningsafrekeningen in rekeneenheden kunnen worden gehandhaafd;

Daarentegen wordt, met het oog op de schommelingen die de Franse frank ten opzichte van de rekeneenheid in het betreffende tijdvak had ondergaan, in deze beschikkingen het volgende overwogen :

— ... dat ... voor de Franse ondernemingen afrekeningen in Franse franken dienen te worden opgesteld en een wijze van omrekening van de rekeneenheid in Franse franken dient te worden vastgesteld welke overeenkomt met het door de financiële voorzieningen voor de schrootverevening nagestreefde doel;
— Overwegende dat met de verevening werd beoogd de prijs van ingevoerd en daarmede gelijkgesteld schroot en de binnen de Gemeenschap gebruikelijke prijzen nader tot elkaar te brengen en de lasten der verevening over alle hieraan onderworpen ondernemingen te verdelen; dat deze handeling niet tot gevolg mag hebben, dat bepaalde ondernemingen in nationale valuta worden benadeeld of ongerechtvaardigd worden bevoordeeld;

Op grond van deze overwegingen werd in artikel 2 van de beschikking met betrekking tot de bedragen in rekeneenheden, welke aan Duitse ondernemingen vergoed respectievelijk door deze betaald dienden te worden, een pariteit vastgesteld van 4,20 DM per E.M.O.-rekeneenheid, dat is dus de wisselpariteit die gedurende het tijdvak van 1 april 1954 tot en met 30 april 1959 van kracht was.

Voorts heeft de Hoge Autoriteit bij *beschikking 7-61* van 19 april 1961 *(Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen,* van 25 april 1961, blz. 653) een nieuwe regeling vastgesteld voor de berekening van de interest, welke op de volgende beginselen berustte :

1. Over bijdragen die aan het Vereveningsfonds zijn betaald wordt aan de ondernemingen, te rekenen van de dag van betaling dezer bijdragen tot de dag van de afsluiting der rekeningen, interest vergoed (artikel 1).

2. Aan de rechthebbende ondernemingen wordt interest vergoed over premies welke door het Fonds verschuldigd zijn (artikel 2).
3. Voor de rentendienst, welke aldus ten laste van de vereveningsinstelling wordt gebracht, worden de middelen verkregen door het heffen van een bijzondere bijdrage van alle ondernemingen, berekend op de grondslag van hun vereveningsbijdrage (artikel 3).

Het nieuwe element in deze regeling ten opzichte van het tot dusverre toegepaste systeem ligt met name in het eerste beginsel opgesloten.

In de overwegingen van de bovenvermelde beschikking werd voor de vervanging van het oude interestsysteem als reden vooral opgegeven, dat het „leidt tot het opleggen van interest op hoofdsommen van voorlopige aard, welke op een later tijdstip, hetzij naar aanleiding van correctie van de afrekeningen, hetzij naar aanleiding van maatregelen ter controle der door de ondernemingen gedane aangiften van de aan de bijdragen onderworpen hoeveelheden, hetzij naar aanleiding van arresten van het Hof van Justitie kunnen worden gewijzigd; dat deze onzekerheid een divergentie schept tussen de interest en de hoofdsom; dat er dus aanleiding bestaat dit systeem van oplegging van interest wegens te late betaling van bijdragen te vervangen door een ander stelsel dat hetzelfde doel nastreeft zonder door de bovengenoemde veranderlijke factoren te worden beïnvloed".

Bij beschikking van 8 juli 1964 werden door de Hoge Autoriteit de bedragen, welke door verzoekster uit hoofde van de verevening voor ingevoerd schroot aan de Hoge Autoriteit dienden te worden betaald, vastgesteld op 865.704,86 DM en 4.906.959,66 DM.

Het onderhavige beroep valt deze individuele beschikking aan; bovendien wordt door verzoekster, bij wege van exceptie, zulks op grond van artikel 36, derde alinea, van het E.G.K.S.-Verdrag, de onwettigheid van de algemene beschikkingen 21-60 en 7-61 aangevoerd;

II — Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoekster* in haar inleidend verzoekschrift onder verwijzing naar de bovenbedoelde beschikking van de Hoge Autoriteit van 8 juli 1964 concludeert, dat het den Hove behage :

„1. artikel 1 dezer beschikking nietig te verklaren;
2. verweerster in de kosten te verwijzen.";

Overwegende dat *verweerster* in haar verweerschrift concludeert, dat het den Hove behage :

„het beroep ongegrond te verklaren en
verzoekster in de kosten van het geding te veroordelen.";

III — Middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen als volgt kunnen worden samengevat :

A — *Het vraagstuk van de wisselpariteit*

1. De onwettigheid van de aangevallen beschikking gezien in verband met de algemene beschikking 21-60

Verzoekster betoogt dat de Hoge Autoriteit de individuele beschikking heeft getroffen zonder daartoe rechtens bevoegd te zijn, aangezien bedoelde beschikking door de algemene beschikking 21-60 niet wordt gedekt en juridisch noch op het Verdrag zelve, noch op enige uitvoeringsregeling daarvan kan steunen. Volgens verzoekster valt uit de toelichting af te leiden, dat artikel 2 der beschikking, waarin wordt bepaald dat de — in rekeneenheden luidende — bedragen, waarvoor de Duitse ondernemingen gecrediteerd of gedebiteerd worden, moeten worden omgerekend tegen de pariteit van één rekeneenheid = 4,20 DM, aangevuld dient te worden door de ongeschreven bepaling : „voor zover en voor zolang dit de officiële wisselpariteit is". De Hoge Autoriteit nu zou bij haar executoriale beschikkingen moeten uitgaan van de pariteiten, zoals die golden ten dage van de betaling dan wel van de uitvaardiging van de titel van tenuitvoerlegging. Zoals in de toelichting op de beschikking 21-60 ook wordt gesteld, betekent de verwijzing naar de rekeneenheid voor de verevening geen wisselkoersgarantie; verzoekster is echter van mening dat het vaststellen van een pariteit, die afwijkt van die welke geldt ten dage van de betaling, nu juist neerkomt op het scheppen van een wisselkoersgarantie ten opzichte van deze pariteit.

Hiertegen voert *verweerster* aan, dat zij er via artikel 2 van de beschikking 21-60 — een bepaling die ook op zich zelve beschouwd volledig en duidelijk is — naar heeft gestreefd de doelstellingen van de vereveningsvoorziening te verwerkelijken in de periode waarin deze voorziening gold. Te dien einde en ten einde iedere discriminatie te vermijden dient men de schulden en vorderingen der ondernemingen welke op vroegere tijdvakken betrekking hebben te berekenen tegen de pariteit, welke gedurende bedoelde tijdvakken van kracht was. Inderdaad vormt de rekeneenheid geen wisselkoersgarantie, want anders zou het Vereveningsfonds jegens haar schuldeisers gerechtigd zijn geweest de betaling in dollars te verrichten, terwijl de schuldeisers op hun beurt van het Fonds betaling in dollars hadden kunnen verlangen, daar de dollar de enige werkelijke tegenwaarde van de E.M.O.-rekeneenheid is, een en ander zelfs indien ten gevolge van een devaluatie of van een revaluatie met deze betaling in dollars een min of meer aanzienlijk bedrag aan nationale valuta gemoeid zou zijn.

Hoewel *verzoekster* het er in haar repliek volledig mee eens is, dat met de wisselkoersen, welke tijdens een bepaald afrekeningstijdvak gelden, voor de berekening van de vereveningsprijs — en derhalve ook van de vereveningsbijdragen — rekening moet worden gehouden, kan naar haar mening daaruit toch niet volgen, dat om dezelfde reden ook de bijdragen berekend dienen te worden tegen de in dat bepaalde tijdvak geldende pariteit, waar immers tussen die beide eerstgenoemde factoren

enerzijds en de laatstgenoemde factor anderzijds geen enkel verband bestaat; immers :

1. de bijdrage dient ter bestrijding van verschillende uitgaven van het Fonds die met de respectieve wisselpariteiten van de Lid-Staten niets te maken hebben;

2. het tarief van de bijdragen der ondernemingen in een bepaalde Lid-Staat wordt niet berekend naar de bedragen die het Fonds in die Staat verschuldigd is, doch naar de globale uitgaven van het Fonds binnen de Gemeenschap;

3. het onbreken van ieder kwantitatief verband tussen de in een land gedurende een bepaald tijdvak ontvangen uitkeringen uit hoofde van de verevening enerzijds en de door schrootverbruikende ondernemingen in dat land verschuldigde bijdragen anderzijds sluit overigens reeds de mogelijkheid uit om wijzigingen, die zich in een factor voltrekken, door overeenkomstige wijzigingen in een andere factor op te vangen. In vele gevallen zijn de ondernemingen welke uit hoofde van de verevening een uitkering ontvangen ook niet dezelfde als die, welke de bijdrage dienden te betalen.

Verweerster betoogt daarentegen, dat het bovenbedoelde verband wel degelijk bestaat. Ten bewijze daarvan haalt zij een cijfervoorbeeeld aan, waaraan zij de gevolgtrekking verbindt dat toepassing van de ten dage van de betaling geldende pariteit tot ongelijke heffingen in nationale valuta zou leiden.

2. Schending van wezenlijke vormvoorschriften

Voor het geval het Hof de individuele beschikking door de beschikking 21-60 gedekt acht, dient volgens *verzoekster* eerstgenoemde beschikking te worden nietig verklaard wegens de onregelmatigheid van de beschikking 21-60.

Ter ondersteuning van deze exceptie van onwettigheid voert verzoekster aan, dat

a) de beschikking 21-60 niet zonder de instemming van de Raad genomen had mogen worden, omdat zij een wijziging van doel en werkwijze van het Vereveningsfonds voor schroot inhoudt en voorts afwijkt van de regels zoals die tot dusverre voor de werkwijze van het Fonds bepalend waren geweest. Uit de letter noch uit de geest van de regelende basisbeschikkingen 22-54, 14-55, 2-57 en 16-58 volgt toch, dat de vereveningsvoorziening tevens tot doel had om, bij de betaling der bijdragen, de schommeling in de wisselpariteit van de valuta van een Lid-Staat ten opzichte van de E.M.O.-rekeneenheid te verevenen : dit laatste is nu echter juist het doel van de beschikking 21-60. Daarentegen was voor het functioneren van het Fonds nodig om de verschillende nationale valuta's te herleiden tot een ge-

meenschappelijke noemer, de E.M.O.-rekeneenheid. Nu de beschikking 21-60 bij de omrekening van de nationale valuta van een andere pariteit uitgaat dan die, welke gold ten dage van de betaling, heeft zij dientengevolge in doel en werkwijze van het Vereveningsfonds wijziging aan gebracht.

b) Indien de pariteit : één rekeneenheid = 4,20 DM, zoals in de beschikking 21-60 vastgesteld, ook nog toepassing zou moeten vinden nadat de vereveningsvoorziening had opgehouden te werken, dan zou genoemde beschikking onwettig zijn, zijnde niet gemotiveerd, voor zover zij betrekking heeft op Duitse ondernemingen; de overwegingen dezer beschikking, zowel feitelijk als rechtens, hebben immers alle uitsluitend op Frankrijk betrekking.
Overigens berusten deze overwegingen op een onjuiste redenering. Wanneer men de toelichting op de beschikking 21-60 en die op de litigieuze beschikking in gezamenlijk verband beschouwt dan blijkt de Hoge Autoriteit de opvatting te zijn toegedaan, dat de schommelingen in de pariteit ook invloed hebben op de vereveningsbijdragen; dientengevolge zou toepassing van de pariteit welke ten tijde van de betaling geldt — zulks in plaats van de pariteit zoals deze gold gedurende de maand, waarover de vereveningsbedragen worden berekend — leiden tot discriminatie, waarvan de kopers van ingevoerd schroot, gezien in hun verhouding tot de kopers van Gemeenschapsschroot, het slachtoffer zouden worden. Volgens verzoekster miskent de Hoge Autoriteit hiermede, dat de vereveningsbijdragen gelijkelijk worden geheven over het wel en over het niet in verevening genomen schroot, waaruit volgt dat beide soorten schroot even zwaar belast worden en dat dus de vraag, welke pariteit voor de berekening der bijdragen wordt aangehouden, van generlei belang is.

Ten aanzien van a): Verweerster voert daarentegen aan, dat noch in het doel, noch in de werkwijze van het Fonds door de beschikking 21-60 wijziging wordt gebracht. Zij vestigt er de aandacht op, dat „het wezenlijke element van de schrootverevening is gelegen in de vaststelling — met terugwerkende kracht — van rechten en verplichtingen voor een bepaald tijdvak". Bijgevolg zou alleen een juridisch onaantastbaar resultaat worden verkregen als de pariteiten worden toegepast, welke golden in het tijdvak waarvoor de gemiddelde prijs van Gemeenschapsschroot (de vereveningsprijs) berekend is. „De onderlinge vergelijkbaarheid van de talrijke factoren, die bij de vaststelling van de vereveningsprijs en vervolgens bij de berekening van de bijdragen der ondernemingen een rol spelen, zou immers verwrongen worden, indien men op een onderdeel van de berekeningen met terugwerkende kracht de invloed van gebeurtenissen op monetair gebied, die zich op een later tijdstip voordoen, zou laten doorwerken." Met name dienen de drie hoofdelementen,

te weten de vereveningsprijs, het aan het Fonds te betalen vereveningsbedrag en de bijdragen, die gestort moeten worden om deze betalingen te kunnen verrichten, gevrijwaard te zijn tegen iedere invloed die met terugwerkende kracht van eventuele monetaire fluctuaties zou kunnenuitgaan. Op deze wijze kan worden verzekerd, dat de schrootverbruikende ondernemingen in de „vereveningsmaand", dat wil zeggen het tijdvak waarvan men voor de vaststelling van het verschil tussen de schrootprijzen uitgaat, op gelijke wijze worden behandeld.

De beschikking 21-60 stelde de definitieve wisselpariteit vast voor de berekening van de rechten en verplichtingen van die ondernemingen, wier nationale valuta tijdens de werkingsduur van de vereveningsvoorziening geen schommelingen had ondergaan; anderzijds bepaalde zij voor de Franse ondernemingen de pariteiten, die van toepassing waren gedurende de respectieve tijdvakken waarop de berekening betrekking heeft. De beschikking 21-60 bepaalde aldus uitsluitend technische modaliteiten die strookten met de doeleinden van de vereveningsvoorziening; deze modaliteiten nu liggen in het vlak van de uitvoeringsbepalingen, die tot de uitsluitende bevoegdheid van de Hoge Autoriteit behoren, zoals blijkt uit artikel 53, sub a) en b), uit de beschikking 22-54 en voorts uit artikel 1, alinea 2, van de beschikking 16-58.

Verweerster verwijst voorts nog naar het arrest van het Hof in de zaak 8-55 (Belgische Steenkool-Federatie tegen Hoge Autoriteit).

Verzoekster antwoordt dat de overwegingen van dat arrest op de bevoegdheid van de Hoge Autoriteit ten principale betrekking hebben; de vraag in welke mate de medewerking van de Raad bij de uitoefening van deze bevoegdheid vereist is, blijft echter onbesproken.

Ten aanzien van b): Hiertegen voert *verweerster* aan dat de financiële behoeften van het Fonds op de grondslag van bepaalde pariteiten worden berekend en dat het aldus berekende bedrag tussen alle ondernemingen in de Gemeenschap moet worden verdeeld; onder deze omstandigheden zou de toepassing van een nieuwe pariteit er toe leiden, dat „aan de ondernemingen in het betrokken land een financiële last wordt opgelegd welke afwijkt van die, welke de gelijkheid gedurende het vereveningstijdvak vereist". Zelfs als men zich er toe beperkt — gelijk verzoekster doet — om van de factoren, die in aanmerking genomen moeten worden ten einde te geraken tot een gelijke behandeling van de ondernemingen, er slechts één, namelijk de hoogte van de aan het Fonds te betalen bijdragen, in zijn beschouwingen te betrekken, dan nog zal de toepassing van de wisselpariteit zoals die geldt ten dage van de betaling tot verschillende uitkomsten leiden, al naar gelang een onderneming voor dan wel na de pariteitswijziging haar betaling heeft verricht.

In haar repliek betoogt *verzoekster,* dat ook zonder de door haar gewraakte wijzigingen van de vereveningsvoorziening, het Fonds in staat zou zijn geweest de benodigde geldmiddelen, die de tegenwaarde in nationale valuta vormen van de rekeneenheid die het Fonds verschul-

digd is, te putten uit de bedragen die in nationale valuta aan het Fonds worden betaald.

Verweerster voert hiertegen aan, dat het doel van een vereveningsfonds er niet enkel in bestaat om zodanig te handelen, dat het Fonds ten slotte op een „nul-saldo" uitkomt, zelfs in het geval dat de berekening en de betaling van het door verzoekster verschuldigde bedrag in DM tegen de thans geldende pariteit zouden hebben plaatsgevonden. Het komt er niet zozeer op aan of het Fonds bij een betaling van 1 DM thans evenveel in andere valuta's ontvangt als destijds bij een betaling van 1,05 DM. Veel belangrijker is dat verzoekster, met betrekking tot de overige debiteuren, het haar toe te rekenen aandeel in de lasten inderdaad ook opbrengt.

Verzoekster betoogt bovendien, dat door de vaststelling van een pariteit (met het oog op de berekeningen der bijdragen) die betrekking heeft op het afrekeningstijdvak, koerswinsten of -verliezen die optreden bij de berekening van de vereveningsbedragen, nimmer kunnen worden gecompenseerd. Sterker nog : deze schommelingen kunnen alleen in de algehele berekening worden betrokken en zij kunnen in hun totaliteit eerst in aanmerking worden genomen op het ogenblik, waarop de tarieven der bijdragen in rekeneenheden worden vastgesteld.

Dit betoog is volgens *verweerster* wel juist, doch niet relevant. Uit de aard der zaak bestaan er nu eenmaal geen met meerdere valuta's opererende stelsels van internationale betalingen die aan iedere invloed van wijzigingen van de wisselpariteit onttrokken kunnen blijven; dit zo zijnde zal zich altijd de vraag voordoen, tegen welke pariteit een schuld berekend en betaald dient te worden, die in het verleden is ontstaan. In dit verband verwijst verweerster naar haar voorgaande uiteenzettingen.

3. Schending van het Verdrag en van uitvoeringsregelingen daarvan

a) Schending van het discriminatieverbod

Uitgaande van de premisse, dat de Hoge Autoriteit zolang de gemeenschappelijke markt bestaat, zowel in verband met de algemene heffing als bij de heffing op schroot, steeds de rekeneenheid heeft gebruikt en dat de vereveningsbijdrage uitsluitend in rekeneenheden kon worden uitgedrukt, betoogt *verzoekster* dat zij op grond van de door haar bestreden individuele beschikking, die geen rekening houdt met de revaluatie van de Duitse mark, verplicht wordt om op grotere schaal dan de ondernemingen in de andere Lid-Staten der Gemeenschap in de dekking der kosten van het Fonds deel te nemen. De Hoge Autoriteit verlangt immers van verzoekster 4,20 DM per rekeneenheid; in rekeneenheden uitgedrukt is het aldus verlangde aandeel hoger dan indien dit was berekend aan de hand van de hoeveelheden schroot welke aan

de vereveningsheffing zijn onderworpen. Verzoekster legt er de nadruk op, dat de Hoge Autoriteit aan de andere kant aan de Franse ondernemingen toestemming gegeven heeft om zich van hun verplichtingen jegens het Fonds te kwijten door betaling van bedragen tot een lager beloop dan zij in rekeneenheden verschuldigd waren. Deze wijziging in de verdeelsleutel, welke uitsluitend het schrootverbruik van de ondernemingen als maatstaf kent, leidt tot een ongerechtvaardigde discriminatie ten nadele van de Duitse ondernemingen, ergo van verzoekster.

Verweerster betoogt echter, dat de schulden in nationale valuta ontstaan en in deze valuta dienen te worden voldaan. Het verbod van discriminatie moet derhalve ten aanzien van deze betalingen in nationale valuta worden nagestreefd. Nu dient verzoekster volgens de litigieuze beschikking precies dat bedrag aan DM te betalen, dat zij had moeten storten als de afrekeningen reeds tijdens de werkingsduur van de vereveningsvoorzieningen op de juiste wijze waren opgesteld. Een vermindering van dit door verzoekster verschuldigde bedrag zou een discriminatie betekenen ten opzichte van de ondernemingen die stipt op tijd en nog vóór de revaluatie hebben betaald.

Aangezien de pariteit van de rekeneenheid ten opzichte van de verschillende nationale valuta's op de berekening van de vereveningsbedragen over een bepaald tijdvak invloed heeft, zou het evenwicht tussen de schrootverbruikende ondernemingen worden verstoord wanneer niet in alle gevallen in verband met een bepaald tijdvak ook dezelfde pariteit zou worden aangehouden. De gelijkheid moet zich uitstrekken tot de vereveningsprijs, het verschil tussen de werkelijke kostprijzen en de vereveningsprijzen, alsmede de vereveningsbijdragen.

Hierop antwoordt *verzoekster* dat er tussen de grondslagen voor de berekening van de eerste twee hierbovengenoemde factoren enerzijds en de grondslag voor de berekening van de derde factor anderzijds generlei verband bestaat. Niet alleen ontbreekt in de basisbeschikking een zodanig verband, men zou het ook niet behoorlijk kunnen invoeren.

Volgens verzoekster was het Fonds opgezet als volgt : het totaalbedrag van de uitgaven van het Fonds werd herleid tot een gemeenschappelijke noemer, de rekeneenheid, en vervolgens, uitgedrukt in rekeneenheden per ton, over de gezamenlijke schrootverbruikende ondernemingen omgeslagen. Door wijziging te brengen in de verdeelsleutel die hier van toepassing was heeft de Hoge Autoriteit het beginsel van de gelijkheid, die haar tot richtsnoer diende te strekken, geschonden; zij vordert nu namelijk van de Duitse ondernemingen een groter aantal, van de Franse ondernemingen daarentegen een kleiner aantal rekeneenheden dan bij een juiste toepassing van de verdeelsleutel nodig zou zijn geweest.

Verzoekster ontkent dat haar stelling de Duitse ondernemingen de mogelijkheid biedt om een koersvoordeel te behalen. Een betaling toch, die tegen de gedurende een bepaald afrekeningstijdvak geldende koers is verricht, vertegenwoordigt precies dezelfde koopkracht als een betaling op een later tijdstip, die tegen de toen geldende koers heeft plaats-

gevonden. De vraag, of alle ondernemingen die aan de vereveningsvoorziening zijn onderworpen onderling een vergelijkbare positie ten deel valt — en dit tracht de Hoge Autoriteit te bereiken — behoeft een afzonderlijk onderzoek, voor wat betreft de uitgaven en de ontvangsten. Wat de uitgaven betreft ging het om het dekken van uitgaven, die in nationale valuta werden gedaan : daarbij verkeerden de verbruikers van ingevoerd schroot en de verbruikers van gemeenschapsschroot in een vergelijkbare positie ten aanzien van de aankoopprijs. Wat de ontvangsten betreft ging het om het dekken van uitgaven die tot een gemeenschappelijke noemer, de rekeneenheid, herleid waren. Daarbij diende de Hoge Autoriteit er voor te zorgen, dat de heffingsplichtige ondernemingen gelijk behandeld zouden worden door van hen een bijdrage per ton verbruikt schroot te vragen, waarvan het bedrag in rekeneenheden voor alle ondernemingen even groot was.

Verweerster betoogt echter dat het juist om der wille van de gelijke behandeling van de individuele ondernemingen, ongeacht hun nationaliteit en de herkomst van het aangekochte schroot, te enenmale onmogelijk is om ten aanzien van de uitgaven en de inkomsten van het Fonds twee verschillende pariteiten toe te passen. Het begrip „koerswinst" houdt in een zuiver profijt in geld; een dergelijk profijt zou verzoekster ten deel vallen indien zij een lager bedrag in DM zou mogen betalen dan zij verschuldigd is.

b) Inbreuk op het beginsel, dat belasting geen terugwerkende kracht heeft

Volgens *verzoekster* wordt in de beschikking 21-60 voor het eerst, zonder een gedetailleerde motivering, verklaard dat de rekeneenheid voor de verevening slechts een berekeningsmiddel is; dit standpunt betekent een afwijking van de tot dusverre gehuldigde opvatting, zoals deze blijkt uit de beschikkingen 22-53, 65-55, 9-56, 19-58, 20-58, 18-60 en 19-60, alsmede uit de beschikking 3-59 *(Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen,* van 27 januari 1959) die met instemming van de Raad is genomen en waarin de goudwaarde van de E.M.O.-rekeneenheid is vastgesteld. Door de beschikking 21-60 werd verzoekster dus met terugwerkende kracht belast tot een hoger bedrag dan dat, hetwelk aan haar schrootverbruik beantwoordde, hetgeen rechtens ontoelaatbaar is.

Verweerster ontkent dat de beschikking 21-60 de tot dusverre gevolgde praktijk gewijzigd heeft, aangezien de ondernemingen het hun toekomende vereveningsbedrag steeds in nationale valuta hebben ontvangen, terwijl zij voor de door hen verschuldigde bijdrage eveneens steeds in nationale valuta gedebiteerd zijn. Verzoekster wordt slechts belast met de definitieve bedragen in DM die zij had moeten betalen, als de juiste vaststelling van de afrekeningen reeds tijdens de werkingsduur van de vereveningsvoorziening zou hebben plaatsgevonden. Aangezien het hier een schuld in DM betreft die in het verleden is ontstaan,

dient de voldoening te geschieden ten belope van het oude bedrag, ook bij de nieuwe pariteit.

c) Inmenging in de monetaire souvereiniteit van de Bondsrepubliek Duitsland

Volgens *verzoekster* berust de bevoegdheid om de pariteit van de respectieve nationale valuta's vast te stellen bij de Lid-Staten en niet bij de Hoge Autoriteit, die zich hoort te houden aan de pariteiten zoals die bij de uitvoering van de Europese Monetaire Overeenkomst tot stand worden gebracht.

Indien de schommelingen van de pariteit van de Duitse mark en de Franse frank naar de mening van de Hoge Autoriteit en de concurrentieverhoudingen van de kolenmijn- en staalindustrie merkbare terugslagen te weeg hebben gebracht, dan had zij in deze situatie kunnen voorzien door gebruik te maken van de bevoegdheden, welke haar bij artikel 67 van het E.G.K.S.-Verdrag zijn toegekend. De devaluatie en de revaluatie behoren tot die maatregelen, waarmede iedere Staat kan ingrijpen om het evenwicht te herstellen op het niveau, dat hem juist voorkomt. Een dergelijk correctief hoort voor de Hoge Autoriteit bindend te zijn, omdat anders de revaluatie of de devaluatie van nationale valuta's niet als een alomvattende maatregel kan werken, die de ondernemingen als crediteuren en debiteuren gelijkelijk betreft.

Verweerster voert hiertegen aan, dat het feit dat een schuld, die gedurende het tijdvak 1954-1959 in nationale valuta is ontstaan, op precies dezelfde wijze en tegen dezelfde pariteit berekend zal worden als wanneer de berekening gedurende bovenvermeld tijdvak zou zijn geschied, niets te maken heeft met de monetaire souvereiniteit der Lid-Staten. De Hoge Autoriteit behoefde geen aanleiding te vinden om rechtstreeks dan wel indirect op artikel 67 terug te vallen.

4. Onbevoegdheid

Verzoekster meent, dat de maatregelen, waartegen zij zich keert, inbreuk maken op de afbakening van de bevoegdheden tussen de Europese uitvoerende organen enerzijds en de Lid-Staten anderzijds. De werkwijze die bij de Europese Gemeenschappen op het gebied van de financiële verplichtingen wordt gevolgd, levert het bewijs van deze stelling.

Verweerster repliceert, dat de schrootverevening aan haar eigen wetten onderworpen is, zodat een beroep op de praktijk, die door de E.E.G. op andere terreinen wordt gevolgd, in genen dele doel treft. Van belang is alleen, of de beschikkingen van de Hoge Autoriteit verenigbaar zijn met het E.G.K.S.-Verdrag. Zij verwijst in dit verband naar de argumenten, die hierboven onder 3 zijn uiteengezet.

B — *Het interestsysteem*

De strijdvraag betreffende het interestsysteem vindt zijn oorsprong in de wijziging welke bij beschikking 7-61, door de Hoge Autoriteit op 19 april 1961 is aangebracht in het systeem van interest wegens te late betaling, dat sedert de inwerkingtreding van de schrootvereveningsregeling was toegepast.

Verzoekster verwijt de Hoge Autoriteit, dat deze met terugwerkende kracht wijziging gebracht heeft in een stelsel, dat geheel wettig was, dat is toegepast zolang het Fonds bestaat, voor verzoekster gunstiger was dan het nieuwe en waarnaar zij zich bij haar financiële verwachtingen had gericht. Het nieuwe systeem vertoont in zijn consequenties veel verwantschap met een stelsel, waarbij de interest verschuldigd wordt vanaf de vervaldag van de schuld, geheel onafhankelijk van de vraag of de schuld vaststaat of ingebrekestelling heeft plaatsgevonden en of de aansprakelijkheid vaststaat. Dit nieuwe stelsel nu heeft tot gevolg, dat verzoekster zou komen te verkeren in dezelfde economische situatie waarin zij zich zou hebben bevonden, wanneer zij reeds ab initio de door haar verschuldigde bijdragen uit hoofde van de heffing op concernschroot niet tijdig had voldaan.

Verweerster daarentegen verdedigt de wijziging zoals deze door de beschikking 7-61 in het interestsysteem is aangebracht, vooral met het oog op het feit dat het oude systeem discriminaties toeliet, aangezien de nalatige debiteuren begunstigd werden in vergelijking met hen die op tijd betaalden en die door het gedrag van de eerstgenoemden genoodzaakt werden om hogere bijdragen te betalen. De invoering van het nieuwe systeem was juist daarom een dwingende noodzaak, omdat men achteraf nog de gelijkheid in behandeling wilde herstellen welke vanaf de aanvang van de verevening nodig zou zijn geweest.

Het meningsverschil van partijen betreft vooral de vraag, of het nieuwe stelsel beslist nodig was om de bezwaren weg te nemen, die aan het oude systeem kleefden; in dit verband betoogt *verzoekster,* dat men de moeilijkheden, voortvloeiend uit het voorlopig karakter van de bedragen, waarover de interest berekend werd, ook met handhaving van het systeem van vertragingsinteressen goeddeels had kunnen opvangen door een regeling, die het mogelijk maakte om de verschillen bij de berekening van de interest gebleken ten gevolge van het voorlopige karakter van de hoofdsom, op het tijdstip van de definitieve afrekening te elimineren. *Verweerster* stelt daartegenover dat aldus de divergentie tussen interest en hoofdsom, waarop de beschikking 7-61 doelde, niet zou zijn geëlimineerd. De gebleken discriminatie van de ondernemingen die hun bijdragen hebben voldaan ten opzichte van de ondernemingen die zulks niet hebben gedaan, zou dus zijn blijven voortbestaan.

1. Schending van wezenlijke vormvoorschriften

a) Het ontbreken van de goedkeuring van de Raad

De wijziging bij beschikking 7-61 van het tot dusverre toegepaste interestsysteem, zoals dit was neergelegd in de beschikking 16-58, waarmede de Raad zijn instemming heeft betoond, betekent volgens *verzoekster* tevens een wijziging van bestanddelen van de verevening. De Hoge Autoriteit had te dezer zake dus vooraf de instemming van de Raad, met eenstemmigheid genomen, moeten verkrijgen.

Op deze grond werpt verzoekster daarom tevens de grief van onbevoegdheid op.

Verweerster is daarentegen van mening dat het stellen van regels met betrekking tot de interest valt onder haar bevoegdheid om uitvoeringsmaatregelen te treffen; de instemming van de Raad behoeft zij daarvoor niet.

b) Gebrekkige motivering

Verzoekster merkt op dat de Hoge Autoriteit, blijkens de toelichting op de beschikking 7-61, het systeem van interest wegens de late betaling alleen daarom onjuist acht, omdat het leidt tot het opleggen van interest op hoofdsommen van voorlopige aard. Zij verzuimt echter te verklaren waarom het nodig was om, ter vermijding hiervan, een nieuw interestsysteem in te voeren, dat in het geheel geen rekening houdt met de opeisbaarheid van de vastgestelde bijdragen, noch met de vraag van de aansprakelijkheid ingeval van te late betaling. Bovendien is de toelichting op de litigieuze individuele beschikking niet voldoende ter zake dienend en vertoont zij geen logische samenhang met de regeling zoals deze in de algemene beschikking 7-61 is neergelegd, daar de Hoge Autoriteit zich ter ondersteuning van haar eis tot betaling van interest weliswaar beroept op de billijkheid, die jegens de andere ondernemingen dient te worden betracht, en op de regel van „non-discriminatie in de tijd", evenwel zonder dit laatste begrip nader te bepalen. Verzoekster betoogt dat de Hoge Autoriteit de naleving van deze beide beginselen zeer wel had kunnen effectueren met behoud van het syteem van interest wegens te late betaling.

Verweerster legt er de nadruk op, dat zij ook hier weer voor een probleem kwam te staan zonder equivalent op het nationale terrein, daar de oorsprong van dit probleem zetelt in het stelsel van voorlopige afrekeningen, dat tot voortdurende wijzigingen van de financiële aanspraken en verplichtingen der ondernemingen aanleiding geeft. Het interestsysteem, ingevoerd bij de beschikking 7-61, beantwoordde aan de behoefte om de ongelijkheid in behandeling te verhelpen welke een gevolg was van het feit, dat in een bepaald vereveningstijdvak uit het

verleden, zekere bijdragen niet waren voldaan. Zoals in de beschikking 7-61 wordt vastgesteld, bestond er onder het oude interestsysteem geen overeenstemming tussen interest en hoofdsom; dit leidde er toe, dat die ondernemingen die — zoals verzoekster — hun bijdragen niet tijdig volledig hebben voldaan, zonder tegenprestatie hunnerzijds gedurende lange tijd niet alleen konden blijven beschikken over de hoofdsommen die aan het Fonds betaald hadden moeten worden, doch tevens over de door deze bedragen afgeworpen vruchten. Het gevolg van dit alles was, dat de ondernemingen die op tijd hadden betaald aan een aanvullende bijdrage werden onderworpen om daarmede een interestschuld te voldoen, die was ontstaan ten gevolge van de omstandigheid dat andere ondernemingen hun bijdragen niet tijdig volledig hadden gestort. De overwegingen van de bestreden beschikking bevatten op dit stuk een volkomen duidelijk overzicht van de feiten, waaruit blijkt van de bezwaren en het opheffen daarvan.

Ten aanzien van de overwegingen van de litigieuze individuele beschikking betoogt verweerster, dat het begrip „non-discriminatie in de tijd" op zich zelf reeds volkomen duidelijk is, terwijl het bovendien nog nader wordt verklaard door de verwijzing, in hetzelfde verband, naar „de voordelen en de nadelen welke van deze voorlopige afrekeningen het gevolg zijn" en voorts door de behoefte om deze ongerechtvaardigde voordelen en nadelen te corrigeren.

2. Schending van het Verdrag en van uitvoeringsregelingen van het Verdrag

a) Inbreuk op vroegere beschikkingen welke door de Hoge Autoriteit zijn getroffen of zijn goedgekeurd

Volgens *verzoekster* gebiedt de rechtszekerheid, dat het systeem, dat de Hoge Autoriteit heeft gekozen uit de verschillende stelsels die uit juridisch oogpunt aanvaardbaar zouden zijn, zowel ten opzichte van de ondernemingen als ten aanzien van de Hoge Autoriteit zelve bindende kracht zal bezitten.

Verweerster voert hiertegen aan, dat de wijziging van het interestsysteem alleen een verbetering van dit systeem is en geen verandering van principiële aard betekent.

Voorts verwijst zij naar het beginsel dat door het Hof is uitgesproken in de zaak 19-61, volgens hetwelk een administratieve instantie door haar vroeger handelen niet altijd gebonden is.

Hierop antwoordt *verzoekster,* dat het vroegere handelen van de Hoge Autoriteit waarop het Hof in de bovenvermelde zaak doelde met de vereveningsvoorziening niets te maken had en alleen daarom was de Hoge Autoriteit niet verplicht zich daaraan te houden in het kader van de vereveningsvoorziening.

b) Inbreuk op het beginsel, dat belasting geen terugwerkende kracht heeft

Verzoekster is van oordeel, dat zij tijdens de werkingsduur van de vereveningsvoorziening mocht aannemen dat uitsluitend in geval van te late betaling interest zou worden opgelegd. De bijdragen, die door de Hoge Autoriteit achteraf over concernschroot geheven werden, zijn door haar binnen de daarvoor gestelde termijn gestort. De regeling welke is ingevoerd bij de beschikking 7-61 en die is getroffen op grond van omstandigheden, welke zich in het verleden hebben voorgedaan, brengt verzoekster thans in een positie die vrijwel analoog is aan die, waarin zij zou hebben verkeerd als zij deze bijdragen niet binnen de gestelde termijn had voldaan. Hierdoor zou verzoekster met terugwerkende kracht worden belast. Verzoekster verwijst naar de beginselen die het Hof heeft uitgesproken inzake de intrekking van rechtshandelingen waarbij door de administratie voordelen worden toegekend. Met een beroep op de rechtsbeginselen, zoals die in de Lid-Staten gelden, ondersteunt zij voorts haar betoog, dat de Hoge Autoriteit het oude systeem uitsluitend dan door een stelsel van creditrente had mogen vervangen, indien — quod non — het oude systeem onwettig was bevonden. Dat een interestsysteem als het gewraakte voor de vereveningsvoorziening geen dwingende vereiste is, blijkt wel hier uit dat er andere vereveningsvoorzieningen bestaan, waarbij wordt gewerkt met het gebruikelijke systeem van interest, welke wordt opgelegd wegens te late betaling. Ten einde discriminatie te vermijden jegens die ondernemingen die buiten hun schuld te laat hebben betaald, dienen de gevolgen van deze te late betaling door de vereveningsvoorziening te worden gedragen en wel op grond van het algemeen aanvaarde beginsel, dat alleen die debiteuren verplicht zijn interest wegens te late betaling te voldoen, die het aan hun eigen schuld te wijten hebben, dat de betaling te laat heeft plaatsgevonden.

Nadat *verweerster* er aan heeft herinnerd (zulks met verwijzing naar de arresten in de zaken 42 en 49-59 — „Snupat" en naar de zaak 14 enz. — 60 en 1-61 — Meroni —) dat het primaire beginsel van het vereveningsstelsel dat van non-discriminatie en van solidariteit is van alle deelnemende ondernemingen, betoogt zij dat de handeling, welke door verzoekster als een intrekking met terugwerkende kracht wordt voorgesteld, in werkelijkheid bestaat in het ongedaan maken van een ten onrechte genoten voordeel, waarbij dan eveneens ten onrechte geleden nadelen worden weggenomen. Overigens kon verzoekster onder de oude regeling geenszins op een eigen, haar toebedachte, gunstige positie aanspraak doen gelden. Het beginsel van de rechtszekerheid houdt bepaald geen bescherming in van ten onrechte genoten voordelen, a fortiori niet, omdat alle ondernemingen er van op de hoogte waren, dat de uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de vereveningsvoorziening een voorlopig karakter droegen.

Voorts betoogt verweerster, dat zij bevoegd en verplicht is om verbeteringen aan te brengen in regelingen die bij nader inzien niet geheel

aan hun doel blijken te beantwoorden, zonder dat dit recht om eigen regelingen te verbeteren uitsluitend beperkt is tot gevallen, waarin zij een onwettige regeling heeft uitgevaardigd. De ingewikkeldheid van de schrootverevening rechtvaardigt de keuze van een interestsysteem dat van andere vereveningsvoorzieningen afwijkt.

Ten aanzien van de grief discirminatie betoogt verweerster, dat men de noodzakelijke gelijkheid tussen de ondernemingen onderling niet kan verwezenlijken wanneer men ten aanzien van de ondernemingen, die te weinig of in het geheel niet hebben betaald, rekening houdt met het al dan niet bestaan van een achterstand, terwijl men daarbij de ondernemingen die niet achterstallig waren van interessen vrijstelt.

Verzoekster voert nog aan, dat in het recht van de Lid-Staten wordt aangenomen dat intrekking van een administratieve rechtshandeling met terugwerkende kracht alleen mogelijk is ten aanzien van onwettige handelingen (dit wil zeggen niet ten aanzien van handelingen, die alleen maar als ondoelmatig of als foutief zijn te beschouwen); in dit licht beschouwd komt de Hoge Autoriteit niet het recht toe om op de enkele grond, dat het stelsel van interest wegens te late betaling niet „billijk genoeg" en „niet erg bruikbaar" was, inbreuk te maken op het beginsel, dat een belasting niet met terugwerkenende kracht mag worden opgelegd. Alleen ten aanzien van onwettige regelingen is tot dusverre door het Hof intrekking met terugwerkende kracht aanvaard en ook te dien aanzien heeft het Hof verklaard dat het beginsel van de rechtszekerheid met dat van de wettigheid moest worden verbonden. Er bestond echter voor de Hoge Autoriteit geen enkele reden om ter wille van de afschaffing van een volstrekt wettig stelsel het beginsel van de rechtszekerheid te schenden. Alleen de door het Fonds opgestelde afrekeningen waren van voorlopige aard, niet echter de uitvoeringsbepalingen.

De repliek van *verweerster* luidt, dat het opleggen van een belasting met terugwerkende kracht wel geoorloofd is wanneer deze ermede toe strekt, dat een voordeel dat objectief bezien ten onrechte wordt genoten, ongedaan wordt gemaakt, zoals het hier is in het geval van verzoekster, die jarenlang de beschikking heeft behouden over geldmiddelen die zij feitelijk verschuldigd was. Het beginsel van het nationale recht, dat intrekking van wettige rechtshandelingen met terugwerkende kracht verbiedt, kan niet worden toegepast in het kader van de schrootverevening, waarin de juridische positie van iedere onderneming afzonderlijk een rechtstreekse invloed heeft op de rechten en verplichtingen van alle anderen die aan het Verdrag zijn onderworpen.

c) Schending van beginselen, welke door het Hof zijn geformuleerd

Verzoekster beroept zich op het beginsel van de rechtszekerheid op grond waarvan het Hof in de zaak 19-61 ingrepen, die discriminerende

gevolgen hadden op het gebied van de tegen verzoekster zelve gerichte concurrentie gerechtvaardigd achtte. De Hoge Autoriteit heeft niet het recht om tegen dit beginsel in te gaan, wanneer dit, voor een enkele keer, gunstige gevolgen voor verzoekster dreigt te hebben, te meer omdat de verschillen welke men door middel van het nieuwe interestsysteem beoogt te compenseren, van aanmerkelijk geringer betekenis zijn dan die, welke het Hof met het oog op de rechtszekerheid liet bestaan. Zelfs aangenomen, dat het vorige interestsysteem onwettig geweest zou zijn, dan zou men het slechts dan hebben mogen afschaffen, als het openbaar belang bij de handhaving van het wettigheidsbeginsel als zo zwaarwichtig moet worden beschouwd, dat het moest prevaleren boven het belang van betrokkenen bij de handhaving van een situatie, die zij op grond van het door het Hof in de zaken 42 en 49-59 uitgesproken beginsel als een blijvende mochten beschouwen.

Verweerster is van mening, dat de verwijzing naar de beginselen die in acht genomen moeten worden om het overwicht van de wederzijdse belangen te waarborgen, in het onderhavige geval geen enkele betekenis heeft, omdat het niet gaat om de intrekking met terugwerkende kracht van een vrijstelling van interest wegens te late betaling, doch om het onderwerpen van verzoekster aan een algemene regeling die ook geldt voor andere ondernemingen met schulden ter zake van bijdragen. Wat de eerbiediging van de rechtszekerheid betreft zij opgemerkt, dat de beschikking 7-61 een regeling verving, waarin elementen van willekeur scholen en dat een van de voornaamste doelstellingen van die beschikking was om de totaliteit der ondernemingen een zo groot mogelijke mate van rechtszekerheid te verschaffen;

IV — Procedure

Overwegende dat de procedure een regelmatig verloop heeft gehad;

dat het Hof in zijn zitting van 16 februari 1965 op rapport van de Rechter-Rapporteur, de Advocaat-Generaal gehoord, heeft besloten zonder voorafgaande instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan;

dat partijen in hun mondelinge toelichting zijn gehoord ter zitting van 9 maart 1965;

dat de Advocaat-Generaal ter zitting van 1 april 1965 zijn conclusie heeft genomen, strekkende tot verwerping van het beroep als zijnde ongegrond;

dat het Hof onder toepassing van artikel 45, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering ter zitting van 30 juni partijen nogmaals heeft gehoord tot het verkrijgen van aanvullende technische inlichtingen;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Overwegende dat verweerster geen middel heeft opgeworpen ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep en dat er geen aanleiding bestaat om zulks ambtshalve te doen;

dat het beroep derhalve ontvankelijk is;

Ten principale

Overwegende dat de argumenten, waarop verzoekster haar beroep heeft gegrond, in hoofdzaak tot de drie volgende grondstellingen kunnen worden herleid;

ten eerste, dat de schulden der ondernemingen ter zake van de vereveningsbijdrage niet in nationale valuta, doch in rekeneenheden moeten worden vastgesteld;

voorts, dat er tussen de grondslagen voor de berekening van de vereveningsprijs en van de betalingen uit hoofde van de verevening enerzijds en de grondslagen voor de berekening van de bijdragen anderzijds geen enkel logisch verband bestaat;

dat derhalve de berekening van de bijdragen dient te geschieden tegen de wisselpariteit welke geldt ten tijde van de betaling dan wel op het ogenblik van de uitvaardiging van de executoriale titel door de Hoge Autoriteit;

dat het argument, inhoudende dat de Hoge Autoriteit niet aan de beschikking 21-60 het recht kon ontlenen om de aangevallen beschikking te nemen, berust op de veronderstelling dat het bedrag van de verschuldigde bijdrage in beginsel dient te worden berekend in nationale valuta tegen de wisselpariteit welke gold ten dage van de betaling, althans op een tijdstip dat eventueel later zou kunnen vallen dan het vereveningstijdvak, waarover de bedoelde bijdrage verschuldigd was;

dat verzoekster, ter ondersteuning van het middel betreffende schending van wezenlijke vormvoorschriften, in de eerste plaats aanvoert dat de beschikking 21-60 een wijziging in het doel en de werkwijze van het vereveningsstelsel betekende en derhalve niet zonder de bij eenstemmigheid bepaalde instemming van de Bijzondere Raad van Ministers had mogen worden genomen;

dat verzoekster verder aanvoert dat zowel de beschikking 21-60 als de omstreden beschikking ten onrechte worden gemotiveerd door het vereiste van gelijkheid van wisselpariteit voor de berekening van de vereveningsvergoedingen enerzijds en de berekening van de bijdragen anderzijds;

dat ter ondersteuning van het middel betreffende schending van het Verdrag ten slotte dezelfde argumenten nogmaals worden aangevoerd als grieven gericht tegen de schending van het discriminatieverbod, tegen de schending van het beginsel, dat niet met terugwerkende kracht een

heffing mag worden opgelegd, tegen de inbreuk op de monetaire souvereiniteit van de Lid-Staten en tegen de onbevoegdheid;

dat derhalve dient te worden onderzocht, of de drie bovenvermelde stellingen gegrond zijn;

Overwegende dat verzoekster een onjuist alternatief stelt met betrekking tot de vraag of de door de ondernemingen verschuldigde bijdragen in rekeneenheden of in nationale valuta moeten worden vastgesteld;

dat immers in het kader van de vereveningsinstelling de rekeneenheid niet het karakter draagt van een zelfstandige valuta naast de nationale valuta's, doch slechts een berekeningsmiddel is ter vergemakkelijking van de vaststelling van een algemene vereveningsprijs en van een uniforme en snelle berekening van de vereveningsvergoedingen enerzijds en de bijdragen anderzijds;

dat het gebruik van de rekeneenheid, ten opzichte van de verschillende ondernemingen, louter dient om hen inzicht te verschaffen in de wijze, waarop de bedragen zijn berekend welke zij — in nationale valuta — te goed hebben of verschuldigd zijn;

dat deze bedragen, die zijn berekend in rekeneenheden, terstond in de nationale valuta omgerekend worden;

dat derhalve de bijdragen der ondernemingen in feite in nationale valuta worden vastgesteld, ook al werden zij dan eerst in de vorm van rekeneenheden berekend;

Overwegende dat vervolgens de vraag rijst welk tijdstip dient te worden aangehouden enerzijds voor de berekening van de omvang van de bijdragen en van de vereveningsvergoedingen en derhalve anderzijds voor de vaststelling, in nationale valuta, van de bedragen die in rekeneenheden zijn berekend;

dat partijen het er over eens zijn, dat op grond van de beginselen en het karakter van het vereveningsstelsel, het tijdstip van de aankoop van het schroot voor de vaststelling van de vereveningsprijs en van de uit hoofde van de verevening verschuldigde bedragen, tot uitgangspunt behoort te dienen;

dat verzoekster evenwel ontkent dat ten aanzien van de berekening van de bijdragen dezelfde keus zou moeten gelden en daaruit de gevolgtrekking maakt, dat men te dien aanzien in overeenstemming met hetgeen ten deze in de meeste Lid-Staten gebruikelijk is, als relevant tijdstip moet aanhouden hetzij het ogenblik, waarop de definitieve vaststelling plaatsvindt, dan wel het moment, waarop de bijdrage de facto wordt betaald;

dat deze conclusies evenwel niet kunnen worden aanvaard;

dat, ten einde een gelijkmatige verdeling van de lasten te verkrijgen welke het gevolg zijn van de invoer van schroot uit derde landen bij de uitvoering van het stelsel steeds is gewerkt met afrekeningstijdvakken, meestal van een maand, in dier voege dat voor ieder tijdvak een vereveningsprijs werd vastgesteld en de berekening van de vergoedingen uit

hoofde van de verevening, welke gedurende dat tijdvak werden uitbetaald, geschiedde aan de hand van deze vereveningsprijs;

dat vervolgens het met deze betalingen gemoeide bedrag, waarvan de hoogte in het ene of in het andere afrekeningstijdvak zeer grote verschillen vertoonde, bij wege van heffing over alle aan de vereveningsvoorziening onderworpen ondernemingen werd omgeslagen, zulks naar rato van de door hen aangekochte hoeveelheden ingevoerd schroot en het binnen de Gemeenschap verkregen schroot;

dat op deze wijze werd bereikt dat — bezien over een bepaald afrekeningstijdvak — voor alle ondernemingen de kostprijs voor ingevoerd schroot gelijk was aan de gemiddelde prijs van het binnen de Gemeenschap gekochte schroot;

dat, aangezien de hoogte van de bijdrage per ton schroot in de diverse afrekeningstijdvakken wijzigingen vertoont, er aanleiding bestaat om voor de vaststelling van de te betalen bijdragen die pariteit van de rekeneenheid toe te passen, welke gedurende de respectieve tijdvakken van kracht is;

dat het vereveningsstelsel in grote trekken bestaat in een prijsverevening tussen de prijs van het ingevoerde schroot en de prijs van het uit de Gemeenschap afkomstige schroot enerzijds, en uit een gelijkmatige verdeling van deze last over de schrootverbruikende ondernemingen naar rato van de door hen verbruikte hoeveelheden anderzijds, zodat het ontoelaatbaar zou zijn om bij de berekeningen, die voor de uitvoering van het eerste onderdeel moesten worden verricht, een andere pariteit toe te passen dan bij de noodzakelijke berekeningen voor het tweede onderdeel van het systeem;

dat de beschikking 21-60 in dit opzicht derhalve geen verandering in doel en werkwijze van het Fonds vormt, doch integendeel meer in het bijzonder aangeeft welke gevolgen ingeval van een tussentijdse wijziging op monetair gebied uit het gekozen stelsel voortvloeien;

dat derhalve de argumenten, waarmede verzoekster poogt aan te tonen dat de instemming van de Bijzondere Raad van Ministers in casu vereist was geweest, tevergeefs worden aangevoerd;

dat eveneens de stellingen van verzoekster betreffende de onvoldoende motivering moeten worden verworpen, zowel wat betreft de beschikking 21-60 als inzake de litigieuze beschikking;

dat de oplossing welke is gekozen niet in strijd is met het discriminatieverbod;

dat een gelijkmatige verdeling der lasten de noodzaak medebrengt om de invloed van pariteitsschommelingen uit te schakelen door voor alle ondernemingen eenzelfde referentieperiode aan te houden, gedurende welke hun schulden en vorderingen, die in rekeneenheden zijn berekend, gelijktijdig in nationale valuta worden vastgesteld;

dat bij een systeem, waarvan het gevolg intreedt ten dage van de betaling dan wel op de dag van de uitvaardiging der beschikking houdende een bevel tot betaling, het gevaar dreigt, dat door toedoen van de betrokken ondernemingen dan wel van de Hoge Autoriteit de pariteit

veranderingen ondergaat en discriminaties schept ten nadele van ondernemingen in hetzelfde land, al naar gelang zij hun bijdrage op een eerder dan wel op een later tijdstip hebben voldaan;

dat hieruit volgt dat de methode, zoals die in de betrokken beschikkingen is gevolgd, een objectief karakter draagt en in overeenstemming is met het vereveningsstelsel;

Overwegende dat tegen de beschikking 21-60 al evenmin met recht kan worden ingebracht, dat deze een inbreuk zou betekenen op het beginsel, dat aan fiscale en parafiscale lasten geen terugwerkende kracht mag worden verleend;

dat bij deze grief eensdeels van de onjuiste veronderstelling wordt uitgegaan, dat de rekeneenheid in het onderhavige systeem een soort van betaalmiddel zou zijn, terwijl de andere veronderstelling waarvan deze grief uitgaat, namelijk dat de rekeneenheid eerst bij de betaling in nationale valuta omgerekend wordt, al evenzeer onjuist is te achten;

Overwegende voorts dat uit de onjuistheid dezer beide veronderstellingen voortvloeit dat verzoekster er ten onrechte over klaagt, dat de Hoge Autoriteit inbreuk heeft gemaakt op de monetaire soevereiniteit der Lid-Staten en onbevoegd heeft gehandeld;

dat het middel derhalve dient te worden verworpen, als zijnde ongegrond;

A — *Ten aanzien van de middelen betreffende het interestsysteem*

Overwegende dat verzoekster betoogt, dat de in het onderhavige beroep aangevallen algemene beschikkingen onwettig zijn, aangezien daarmede een interestsysteem is ingevoerd, waarvoor in de vroegere beschikkingen, welke ingevolge artikel 53, sub b), van het Verdrag met instemming van de Raad waren genomen, geen grondslag valt aan te wijzen;

dat in de eerste plaats de vraag moet worden beantwoord, of de verplichting om de Raad te verzoeken zijn instemming te verlenen, in casu uit het Verdrag zelf voortvloeit;

Overwegende dat de Hoge Autoriteit volgens artikel 53, sub b), van het Verdrag „de instemming van de Raad, bij eenstemmigheid bepaald, zelve alle financiële voorzieningen met hetzelfde doel kan treffen";

dat deze bepaling substantiële vormvoorschriften voor de geldigheid van bepaalde beschikkingen vastlegt en derhalve niet extensief mag worden toegepast;

dat uit artikel 53, sub b), van het Verdrag volgt dat instemming van de Raad alleen vereist zou zijn, indien door de invoering van de creditrente de grondslag zelf van de vereveningsvoorziening voor ingevoerd schroot zou aantasten of wijzigen;

Overwegende dat een stelsel voor de vergoeding van creditrente, dat is ingevoerd ten einde te voorzien in de omstandigheid dat de aan de verevening onderworpen ondernemingen genoopt zijn geweest hun geld-

middelen op verschillende tijdstippen vast te leggen, als onmisbaar moet worden beschouwd wanneer men wil vermijden dat deze ondernemingen ten onrechte benadeeld worden, omdat andere ondernemingen hun betalingen te laat hebben verricht;

dat dit systeem, dat in de bestanddelen van de financiële voorziening voor de verevening geen wijziging brengt, is ingevoerd om te bereiken dat deze voorziening op de juiste wijze wordt uitgevoerd en beantwoordt aan de doelstellingen, zoals deze door de Raad zijn goedgekeurd;

Overwegende dat in de tweede plaats aan de orde komt de vraag, of uit de omstandigheid dat de beschikking 16-58, welke door de Raad eenstemmig is goedgekeurd, in artikel 13 regelen bevatte omtrent de toepassing van een interestsysteem, voor de Hoge Autoriteit de verplichting voortvloeide om op iedere wijzigingsbeschikking ter zake wederom de bij eenstemmigheid bepaalde instemming van de Raad te vragen;

Overwegende dat er geen grond bestaat om aan te nemen, dat beschikkingen, door de Hoge Autoriteit genomen met instemming van de Raad, slechts door een nieuwe, eveneens door de Raad goedgekeurde beschikking gewijzigd zouden kunnen worden, zelfs wanneer het betreft wijzigingen van niet essentiële bestanddelen;

dat derhalve de grief, ontleend aan het ontbreken van de instemming van de Raad, niet gegrond is;

Overwegende dat verzoekster betoogt, dat de motivering van de beschikking 7-61 niet steekhoudend is, aangezien daarin niet wordt verklaard waarom het de Hoge Autoriteit onmogelijk geweest was om de bezwaren uit de weg te ruimen, die uit het oude systeem van interest wegens te late betaling voortsproten, en evenmin waarom zij geen ander systeem had kunnen kiezen dan het litigieuze;

Overwegende dat in de overwegingen 5 tot en met 8 van deze beschikking duidelijk wordt aangegeven, tot welke bezwaren het opleggen van interest wegens te late betaling op bijdragen van voorlopige aard leidt, terwijl voorts wordt gewezen op de noodzaak om het bedrag der uitkeringen door het interestsysteem voor alle aan de vereveningsvoorzieningen onderworpen ondernemingen tot een zelfde valutadatum te herleiden, omdat deze betalingen namelijk voor de diverse ondernemingen op verschillende tijdstippen hebben plaatsgevonden, waardoor deze ondernemingen werden begunstigd of benadeeld;

dat in de achtste overweging wordt uiteengezet, tot welke situatie volgens de Hoge Autoriteit door de toepassing van het aangevallen systeem zal leiden en met het oog waarop zij dit systeem heeft gekozen;

dat uit deze toelichting dus kan worden opgemaakt, welke overwegingen de Hoge Autoriteit er toe hebben geleid om de aangevallen beschikking 7-61 te nemen en welke redenen aan deze beschikking ten grondslag liggen;

dat voormelde beschikking rechtens genoegzaam is toegelicht, zodat het onderhavige middel moet worden verworpen, als zijnde niet gegrond;

Overwegende dat volgens verzoekster het nieuwe interestsysteem,

zoals dat bij de beschikking 7-61 is ingevoerd, leidt tot discriminatie ten aanzien van die ondernemingen, die te laat hebben betaald zonder dat hen ter zake een verwijt treft;

Overwegende dat het bij de beschikking 7-61 ingevoerde systeem inderdaad er van heeft afgezien om achterstand in de betalingen te bestraffen met oplegging van interest wegens te late betaling;

dat de ervaring evenwel heeft geleerd dat verschillende oorzaken — waarvoor de ondernemingen in vele gevallen niet aansprakelijk kunnen worden gesteld — er toe kunnen leiden, dat de juiste vaststelling van de uit hoofde van de verevening verschuldigde bijdragen soms met een aanzienlijke vertraging gepaard gaat;

dat het oude systeem dus tot consequentie kon hebben, dat een moeizaam en ingewikkeld onderzoek moest worden ingesteld naar de verschillende factoren, die voor de aansprakelijkheid bepalend zijn, terwijl een ander bezwaar van het systeem was dat het kon leiden tot de onbevredigende situatie, dat de werkelijke last van de vereveningsvoorziening niet op alle ondernemingen even zwaar drukte;

dat inderdaad de ondernemingen, ten aanzien waarvan de nauwkeurige vaststelling van de bijdrage eerst na verloop van een bepaalde tijd zijn beslag kreeg, gedurende een bepaalde periode de beschikking bleven behouden over bedragen, die eigenlijk reeds ter beschikking van het Fonds hadden moeten staan;

dat de overige ondernemingen dientengevolge aanvullende lasten moesten opbrengen, zonder dat daar enige vergoeding tegenover stond;

dat zij dus, in vergelijking met de ondernemingen die in hun betalingen nalatig waren, in tweeërlei opzicht in een ongunstiger positie kwamen te verkeren;

dat deze verschillen in behandeling, die uit het oude systeem voortsproten, een directe weerslag op het gebied van de concurrentie kon hebben;

dat deze uitkomst kennelijk in strijd zou komen met de vereisten en met de doelstellingen van het vereveningssysteem, met name met die van een zo gelijkmatig mogelijke verdeling van de prestaties die door de aan de verevening onderworpen ondernemingen moeten worden geleverd;

dat om deze reden de Hoge Autoriteit het oude stelsel niet kon handhaven, doch het moest vervangen door een ander systeem, waaraan de bovenvermelde bezwaren niet verbonden waren;

dat zij daarbij weliswaar zonder rekening te houden met kwesties als schuld of aansprakelijkheid alle ondernemingen, die te laat waren met hun betalingen, op gelijke voet heeft behandeld, doch dat zulks haar verklaring vindt in de onrechtvaardigheden en onzekerheden, die bij de uitvoering van het vereveningsstelsel aan de dag zouden treden bij toepassing van een meer traditioneel systeem;

dat voorts ook duidelijk blijkt dat het systeem, zoals dat door de beschikking 7-61 is ingevoerd, voor zoveel mogelijk de feitelijk bestaande ongelijkheden opheft, veroorzaakt door de vertraging in de afwikkeling van de vereveningsinstelling;

dat derhalve deze grief niet gegrond is;

Overwegende dat verzoekster ten slotte aanvoert, dat de beschikking 7-61 onregelmatig is, aangezien zij gevolgen met terugwerkende kracht medebrengt, waardoor zij inbreuk maakt op een fundamenteel rechtsbeginsel;

Overwegende dat bij een financiële voorziening als de onderhavige, die gebaseerd is op een nauwe onderlinge afhankelijkheid van de prestaties van alle deelnemers; vooral zorg gedragen behoort te worden voor een gelijke behandeling van al degenen die aan de voorziening zijn onderworpen, en dat men om dit doel te bereiken iedere mogelijkheid van onderlinge discriminatie dient uit te sluiten;

dat onder deze omstandigheden het vasthouden aan een regeling, die er toe kan leiden dat bepaalde ondernemingen ten opzichte van de overige ten onrechte zouden worden bevoordeeld, zulks onder het voorwendsel dat aan die regeling verkregen rechten of rechtsposities kunnen worden ontleend, de doeleinden van deze voorziening in gevaar zou kunnen brengen;

dat uit dien hoofde in het kader dezer voorziening de verantwoordelijke gezagsorganen de bevoegdheid behoort te worden toegekend om in een dergelijke regeling de wijzigingen aan te brengen die noodzakelijk zijn om eventuele discriminaties uit te sluiten;

dat overigens, in verband met het feit, dat deze financiële voorziening zich in het liquidatiestadium bevond en ten aanzien van de prestaties van iedere deelnemer dientengevolge slechts beslissingen van voorlopige aard waren genomen, discriminaties als bovenbedoeld niet opgeheven zouden kunnen worden zonder in te grijpen in posities, verkregen op grond van de vroegere regeling, die wijziging bleek te behoeven;

dat dit dus tot de conclusie moet leiden, dat het onderhavige middel niet gegrond is en moet worden verworpen;

dat mitsdien het beroep, als zijnde niet gegrond, behoort te worden verworpen;

B — *Ten aanzien van de kosten*

Overwegende dat krachtens artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten zal worden veroordeeld;

dat verzoekster in casu in het ongelijk is gesteld;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, met name op de artikelen 15, 33 en 53 van dit Verdrag;

Gelet op het Statuut van het Hof van Justutie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende :

Verklaart het beroep ontvankelijk;

Verwerpt het beroep, als zijnde ongegrond;

Veroordeelt verzoekster in de kosten;

Ontzegt het meer of anders gevorderde.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op dertien juli negentienhonderdvijfenzestig.

Hammes Lecourt

Delvaux Trabucchi Strauß

Uitgesproken ter openbare terechtzitting gehouden te Luxemburg op dertien juli negentienhonderdvijfenzestig.

De Griffier,
A. Van Houtte

De President,
Ch. L. Hammes

Conclusies van de Advocaat-Generaal Karl Roemer van 1 april 1965[1]

Mijnheer de President, mijne heren Rechters,

De procedure, waarin ik heden mijn conclusie neem, vindt haar oorsprong in een door de Hoge Autoriteit tot Mannesmann AG gerichte aanmaning tot betaling, die een verdere stap moest betekenen op de weg van de liquidatie van de instelling voor de schrootverevening.

1 — Vertaald uit het Duits.